

Dosar nr. 2ra-1523/18

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Iu. Potînga)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, I. Secrieru, Al. Danilov)

DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de către Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu și de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catrecico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu - Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartitie și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan, Ana Guzun, Irina Popescu, Victor Catrecico și de Iulia Doica, Olesea Cujbă, Nina Șevciuc, Inga Varticovschi și Liliana Russu și s-a menținut hotărârea din 14 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 15 aprilie 2008, Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Nadraciuc, a lui Nicolae Boguța, Ana Meriuță-Eni, Iulia Bogdan, Ana Serednicenco, Violeta Cebotari, Ion Negară și Maria Gîțlan cu privire la evacuarea din spațiu locativ, cu acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul, Consiliul municipal Chișinău a indicat că, prin hotărârea din 27 decembrie 2000 a Judecătorei Economice, S.A. „Livada” a fost declarată în stare de insolvabilitate, cu inițierea procedurii de faliment, iar prin încheierea din 18 iunie 2004 a Curții de Apel Economice s-a aprobat procesul-verbal al adunării comitetului creditorilor S.A. „Livada”, în proces de insolvabilitate nr. 1 din 07 mai 2004, prin care s-a hotărât transmiterea fondului social de locuințe al S.A. „Livada” către autoritatea publică locală.

La fel, reclamantul a menționat că, prin decizia din 22 decembrie 2004 a Curții Supreme de Justiție s-au declarat nule ordinele de repartitie eliberate în baza deciziilor Preturii sectorului Rîșcani nr.6-4-2 din 18 mai 1999 și nr.7-8 din 29 iunie 1999, și anume a ordinelor de repartitie eliberate pe numele Anei Coroi pentru apartamentul nr.46; Nicolae Buguța pentru apartamentul nr.5, Alexandra Cegolea pentru apartamentul nr.68; A. Nastas pentru apartamentul nr.53; Profirei Bolgarin pentru apartamentul nr.72; Ana Eni pentru apartamentul nr.63; Maria Panuș pentru apartamentul nr.62; Lidia Rusu pentru apartament nr.69; Iulia Bogdan pentru apartamentul nr.61; Victor Catrecico apartamentul nr.59; Ana Guzun pentru apartamentul nr.50; Agafia Patraș pentru apartamentul nr.56; Ana Serebnicenco pentru apartamentul nr.71; Andrei Șeremet pentru apartamentul nr.55; Violeta Cebotari pentru apartamentul nr.64, Maria Gîtlan pentru apartamentul nr.67, Ion Negară pentru apartamentul nr.49; Elena Munteanu pentru apartamentul nr.66; Eugenia Tataru pentru apartamentul nr.58; Maria Gîtlan pentru apartamentul nr.67; Efrosinia Gomean pentru apartamentul nr.47; Maria Nadranciuc pentru apartamentul nr.52, apartamente amplasate în blocul locativ xxx.

Reclamantul a invocat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.28/18 din 04 august 2005 s-a decis ca, Direcția generală locativ-comunală și amenajare să primească la balanța sa, 25 apartamente, aflate anterior la balanța S.A. „Livada”, iar la 21 septembrie 2005, prin actul Nr.05/48d de transmitere-primire a fondului locativ, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a primit la balanța sa, 25 de apartamente din xxx.

Ulterior, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 54/12 din 03 august 2006, cu privire la repartizarea spațiului în xxxx, s-a decis repartizarea apartamentelor din blocul locativ menționat supra, foștilor angajați ai S.A. „Livada”.

La 25 decembrie 2008, Victor Catrecico, Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Profira Bolgarina și Iulia Bogdan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că, în perioada anilor 1989-1994, din contul investițiilor capitale centralizate, s-au finanțat lucrările pentru construcția blocului locativ din str. Xxx, asigurându-i-se obiectivului un nivel de construcție de 27,5%.

Reclamanții au invocat că, conform ordinului Ministerului Agriculturii și Alimentației nr. 397 din decembrie 1995, finalizarea blocului locativ urma să fie executată prin atragerea de investiții de la persoane fizice și juridice, iar conform ordinului nr. 48 din 16 februarie 1995 al Ministerul Agriculturii și Alimentației,

beneficiar al construcției din str. Xxx, a devenit Asociația „Grădina”, reorganizată în SA „Livada”.

Reclamanții au menționat că, în anul 1996, au devenit membri ai CCL-286, iar în anul 1998, au vărsat cotele de participare solicitate, în mărime totală de 264 mii lei, restul sumei necesare pentru finisarea blocului locativ urma să fie obținută în baza unui credit contractat de la Banca Națională a Moldovei, de către CCL-286.

La fel, reclamanții au indicat că, deoarece finanțarea CCL-286 din partea BNM nu a fost obținută, la 21 aprilie 1997, SA „Livada” a încheiat un contract de antrepriză cu SA „Interactiv” cu privire la finisarea construcției blocului locativ, conform căruia, după finalizarea lucrărilor de construcție, SA „Interactiv” urma să transmită către SA „Livada” 26 apartamente.

Reclamanții au invocat că, la 09 aprilie 1998, construcția din str. Alexandru cel Bun, 108 a fost transmisă de SA „Livada” la balanța CCL-286, iar în anul 1999 a fost finisată construcția blocului locativ menționat. Iar, la 21 octombrie 1998, la data de 30 octombrie 1998 și la 6 decembrie 1999 au fost repartizate 3 apartamente aparatului Ministerului Agriculturii și Alimentației conform ordinului nr. 397 din data de 01 decembrie 1995.

Totodată, reclamanții au menționat că, prin deciziile Preturii sec. Râșcani nr. 6/4 și 7/8 din anul 1999, le-au fost eliberate bonuri de repartitie în blocul finisat.

Reclamanții au indicat că, la 21 septembrie 2005 blocul locativ din litigiu a fost transmis de la balanța SA „Livada” la balanța Primăriei mun. Chișinău, iar la data de 01 februarie 2008, SA „Livada” a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Reclamanții au invocat că, până în prezent, dețin cu drept de posesie și folosință spațiile locative ocupate, deși le-au obținut în anul 1999, fiind membri ai CCL-286 și achitând cotele de participare, în mărimea solicitată de către CCL, însă aceasta nu le-a eliberat certificat privind darea casei în exploatare și certificat pentru înregistrarea dreptului de proprietate.

Prin urmare, reclamanții, Victor Catrecico, Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Profira Bolgarina și Iulia Bogdan au solicitat recunoașterea dreptului de proprietate a lui Victor Catrecico asupra apartamentului nr. 59, situat în blocul locativ din str. Xxx, mun. Chișinău, recunoașterea dreptului de proprietate a Mariei Gîțlan asupra apartamentului nr. 67, situat în blocul locativ din str. Xxx, mun. Chișinău, recunoașterea dreptului de proprietate a Lidiei Rusu asupra apartamentului nr. 69, situat în blocul locativ din str. Xxx, mun. Chișinău, recunoașterea dreptului de proprietate a Anei Guzun asupra apartamentului nr. 50, situat în blocul locativ din str. Xxx, mun. Chișinău, recunoașterea dreptului de proprietate a Profirei Bolgarina asupra apartamentului nr. 72, situat în blocul locativ din str. Xxx, mun. Chișinău și recunoașterea dreptului de proprietate a Iuliei Bogdan asupra apartamentului nr. 61, situat în blocul locativ din str. Xxx, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 09 iunie 2009 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a conexasat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catrecico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Lidia Rusu și Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate la cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul

municipal Chișinău împotriva Mariei Nadraciuc, a lui Nicolae Boguța, Ana Meriuță-Eni, Iulia Bogdan, Ana Serednicenco, Violeta Cibotari, Ion Negară și Maria Gîțlan cu privire la evacuarea din spațiu locativ, cu acordarea altui spațiu locativ.

Prin încheierea din 27 aprilie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a admis renunțul Consiliului mun. Chișinău, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Iuliei Șendrea-Bogdan, Profirei Bolgarina, Anei Guzun, Mariei Gîțlan și Mariei Nadraciuc, intervenienți accesorii Nina Șevciuc-Cavaliuc, Maria Popescu-Nirca, Irina Slovineanu, Alexei Solomon și Iulia Doica cu privire la evacuare, cu acordarea altui spațiu locativ și s-a încetat procesul.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a admis acțiunea depusă de Victor Catrecico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Lidia Rusu și Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău privind recunoașterea dreptului de proprietate. S-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Victor Catrecico, Profirei Bolgarina, Anei Guzun, Mariei Gîțlan, Lidiei Rusu, Iuliei Șendrea-Bogdan după cum urmează, lui Victor Catrecico s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra ap. 59 din str. Xxx, mun. Chișinău, Profirei Bolgarina i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra ap. 72 din str. Xxx, mun. Chișinău, Anei Guzun i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra ap. 50 din str. Xxx, mun. Chișinău, Mariei Gîțlan i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra ap. 67 din str. Xxx, mun. Chișinău, Lidiei Rusu i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra ap. 69 din str. Xxx, mun. Chișinău și Iuliei Șendrea-Bogdan i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra ap. 61 din str. Xxx, mun. Chișinău.

Iar, prin decizia din 06 august 2010 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel și cererea de recurs depuse de Iulia Doica, Irina Slovineanu, Alexei Solomon, Nina Șevciuc-Cavaliuc și Nina Popescu și s-au menținut hotărârea din 27 aprilie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și încheierea din data de 27 aprilie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 21 aprilie 2011 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibil, recursul declarat de Iulia Doica, Irina Slovineanu, Alexei Solomon, Nina Șevciuc-Cavaliuc și Nina Popescu împotriva deciziei din 06 august 2010 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins recursul și s-a menținut încheierea din 27 aprilie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a admis recursul declarat de Iulia Doica, Irina Slovineanu, Alexei Solomon, Nina Șevciuc-Cavaliuc și Nina Popescu și s-au casat decizia din 06 august 2010 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea 27 aprilie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cu trimiterea cauzei, spre rejudecare la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

La 04 iulie 2012, Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu - Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra

bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartitie și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantele au indicat că, au fost în relațiile de muncă cu SA „Livada”, fiind incluse în lista pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, iar în urma reorganizării și lichidărilor angajatorului, acestea au fost ilegal excluse din rândul persoanelor ce necesită îmbunătățirea condițiilor de trai. Prin hotărârile irevocabile a instanțelor de judecată, reclamantele au fost restabilite în rând, iar ordinele de repartitie eliberate pe numele pârâților au fost anulate.

Reclamantele au menționat că, conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 54/12-5 din 03 august 2006 s-au repartizat spațiile locative în blocul locativ nr. xxx după cum urmează, Irinei Slovineanu ap. 49, lui Leonid Doica ap. 63 și Ninei Cavcaliuc-Șevciuc ap. 67.

La fel, reclamantele au invocat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 62/35 din 26 decembrie 2006 a fost modificată Decizia nr. 54/12-5 din data de 03 august 2006, și anume Irinei Slovineanu i s-a atribuit ap. 61, cu dispunerea evacuării din apartamentul nominalizat a familiei Șendrea-Bogdan și cu strămutarea acesteia în ap. 53 din același bloc, Iuliei Doica i s-a atribuit ap. 72, cu dispunerea evacuării din el a familiei Profirei Bolgarina și strămutare acesteia în ap. 52 din același bloc și Ninei Cavcaliuc-Șevciuc i s-a atribuit ap. 69, cu evacuarea familiei Lidiei Rusu, cu strămutarea acesteia în ap. 65 din același bloc.

Reclamantele au menționat că, Primăria municipiului Chișinău, până prezent nu a executat deciziile Consiliului municipal Chișinău, or aceasta a renunțat la acțiunea în judecată depusă împotriva pârâților privind evacuarea lor.

Totodată, reclamantele au indicat că, prin decizia din 12 decembrie 2007 a Curții Supreme de Justiție a fost confirmată legalitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 62/35 din 26 decembrie 2006.

Reclamantele au invocat că, repartizarea spațiului locativ din litigiu a fost efectuată conform listei prezentate de către SA „Livada”, conform succesiunii stabilite în listele prezentate de către aceasta și în baza deciziei din data de 22 decembrie 2004 a Curții Supreme de Justiție, luând în considerație componența familiei reclamanților în anul 1999.

Reclamantele au menționat că, conform informației Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, Ghenadie Bolgarin, fiul Profirei Bolgarina, a dispus de un imobil, care l-a înstrăinat la data de 14 decembrie 2004, iar Gheorghe Rusu a dispus de un imobil locativ, care l-a înstrăinat la data 24 decembrie 2003. Mai mult, din data de 15 ianuarie 1999, pârâta Lidia Rusu deține cu drept de proprietate terenul cu suprafața de 0,0642 ha, destinat pentru construcție locativă, situat xxxx. La fel, Taras Nadraciuc dispune de un bun imobil locativ, conform contractului nr.3432 din 24 iunie 1999, iar Olga Nadraciuc dispune de un bun imobil locativ, din data de 15 octombrie 2004.

Reclamantele au invocat că, prin emiterea de către Consiliul municipal Chișinău a deciziei nr. 4/28 din 19 aprilie 2010, au suportat suferințe fizice și morale, pe care le estimează a câte 100 000 lei fiecare.

Prin urmare, reclamantele Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc au solicitat recunoașterea dreptului la spațiul locativ din str. xxx a Irinei Slovineanu,

asupra apartamentului nr. 61, a Iuliei Doica asupra ap. 72 și a Ninei Șevciuc asupra ap. 69, obligarea Primăriei mun. Chișinău de a elibera ordinele de repartitie Irinei Slovineanu, asupra apartamentului nr. 61, Iuliei Doica asupra ap. 72 și Ninei Șevciuc asupra ap. 69, evacuarea din ap. 61 a Iuliei Șendrea- Bogdan, împreună cu Constantin Bogdan și alții membrii familiei, cu obligarea Primăriei mun. Chișinău de a repartiza alt spațiu locativ, evacuarea din ap. 72 a Profirei Bolgarina împreună cu Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina și alții membrii ai familiei cu strămutarea lor în ap. 52, cu evacuarea din ap. 52 a Mariei Nadraciuc împreună cu Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc și alții membrii ai familiei, cu strămutarea în ap. 50, cu evacuarea din ap. 50 a Anei Guzun, cu acordarea ei altui spațiu locativ din contul fondului municipal Chișinău, evacuarea din ap. 69 a Lidiei Rusu împreună cu Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu și alții membrii ai familiei, cu strămutarea în ap. 65, cu evacuarea din acest apartament a Mariei Popescu-Nirca împreună cu Eugenia Nirca și alții membri ai familiei, cu strămutarea lor în ap. 67, evacuarea din ap. 67 a Mariei Gîțlan împreună cu Ion Gîțlan și alții membri ai familiei, cu strămutarea lor în ap. 601 și încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul reclamantelor a câte 100 000 lei fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin încheierea din 03 decembrie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a dispus conexarea într-un singur proces a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu -Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartitie și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral, cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catricico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Lidia Rusu și Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

Prin încheierea din 28 octombrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a scos de pe rol acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartitie.

Prin hotărârea din 14 ianuarie 2015 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată, acțiunea înaintată de Victor Catreceico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate. S-a respins, ca fiind depusă tardiv, acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia

Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartiție. S-a respins ca fiind neîntemeiată, acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor de recunoaștere a dreptului la spațiul locativ asupra bunurilor imobile, de evacuare a persoanelor din locuințe repartizate și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 26 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis succesiunea procesuală și s-a înlocuit intervenientul principal, Irina Slovineanu cu succesorii legali, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi și Liliana Russu. S-a admis cererea de alăturare la apel depusă de Olesea Cujbă, Inga Varticovschi și Liliana Russu.

Iar, prin decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan, Ana Guzun, Irina Popescu, Victor Catrecico și de Iulia Doica, Olesea Cujbă, Nina Șevciuc, Inga Varticovschi și Liliana Russu și s-a menținut hotărârea din 14 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din data de 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces, la data de 23 ianuarie 2018, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d.91 vol. VI), dar date despre recepționarea acesteia de către recurenți, la materialele cauzei lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că, recursul a fost declarat de Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu, la 22 martie 2018 și de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă, prin intermediul oficiului poștal, la 15 mai 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurențele Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu, au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea parțială a hotărârii din 14 ianuarie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și a deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în

judecată și cererea de concretizare depusă de Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc.

În motivarea cererii de recurs, recurentele au indicat că, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt nemotivate, utilizând în argumentarea poziției diferite instituții care contravin, or, recurentele nu au solicitat recunoașterea dreptului de proprietate, dar recunoașterea dreptului la spațiul locativ.

Recurentele au invocat că, instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra cererii de renunțare la acțiune înaintată de reprezentantul Consiliului municipal Chișinău. La fel, nu s-au expus asupra faptului dacă recunoașterea acțiunii de către pârât, a încălcat sau nu drepturile și interesele recurenților, în contextul în care acțiunea reconvențională a fost înaintată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, dar acțiunea a fost recunoscută de Consiliul municipal Chișinău.

Mai mult, recurentele au menționat că, deși erorile indicate supra au fost constatate prin decizia din 21 aprilie 2011 a Curții Supreme de Justiție, instanțele ierarhic inferioare nu le-au înlăturat .

Recurentele au invocat că, prin hotărârea din 05 iunie 2009 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a dispus evacuarea lui Victor Catricenco, Ivan Catricenco și Vera Catricenco din apartamentul nr. 59 din str. Xxx, mun. Chișinău cu strămutarea și instalarea în apartamentul 404 din str. Xxx.

Recurentele au menționat că, prin cererea prealabilă din 05 noiembrie 2013 adresată Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău au solicitat eliberarea ordinelor de repartiție, după cum urmează: Irinei Slovineanu pentru ap.61, Iuliei Doică pentru ap.72 și Ninei Șevciuc pentru ap.69, cu evacuarea persoanelor instalate în aceste apartamente. Iar, prin răspunsul din 11 decembrie 2013 le-a fost comunicat că, încăperile de locuit solicitate de acestea nu sunt libere în prezent, fapt contestat în instanța de judecată la 17 decembrie 2013.

Respectiv, recurentele au menționat că, instanțele ierarhic inferioare eronat au indicat că, termenul de adresare în instanță curge din momentul înaintării acțiunii la 04 iulie 2012, or, răspunsul din 11 decembrie 2013 acestea l-au contestat în instanța de judecată la 17 decembrie 2013.

Recurentele au invocat că, instanțele ierarhic inferioare eronat le-au respins acțiunea în baza prevederilor art. 94, 99 și 104 Cod locativ, care prevăd procedura de evacuare a persoanelor, cu acordarea altei încăperi, fapt ce denotă că, instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat legea.

Totodată, recurentele au indicat că, solicitarea de evacuare cu strămutare, este bazată în temeiul deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.62/35 din data de 26 decembrie 2006, însă instanța de apel nu s-a expus pe marginea acestui motiv. La fel, executarea unui act administrativ legal și valabil și anume decizia Consiliului municipal Chișinău nr.62/35 din 26 decembrie 2006, este un principiu care guvernează raporturile de drept civil, și anume principiul stabilității raporturilor juridice.

Cu referire la prejudiciul moral, recurentele au invocat că, instanța de fond a respins neîntemeiat, pretenția respectivă, deoarece prin adoptarea deciziei nr.4/28 din 19 aprilie 2010, Consiliul municipal Chișinău a depusat recurentele ilegal de dreptul la spațiul locativ.

Prin cererea de recurs, recurenții Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă au solicitat casarea parțială a hotărârii judecătorești Rîșcani din 14 ianuarie 2015 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Șendrea-Bogdan, Irina Popescu, Lidia Rusu, Victor Catrecico, Ana Guzun, Mari Gîțlan împotriva Primăriei mun. Chișinău privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra spațiului locativ ocupat, în rest, să fie menținută hotărârea din data de 14 ianuarie 2015 a Judecătorești Rîșcani și decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs, recurenții au indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a pronunțat o soluție nemotivată.

Recurenții au menționat că, la soluționarea litigiului dedus judecătorești urmează a se ține cont de hotărârea din 25 martie 2013 a Judecătorești Rîșcani, mun. Chișinău.

La fel, recurenții au invocat că, admiterea acțiunii de evacuare a recurenților ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6.1 din CEDO și a dreptului la respectul proprietății, prevăzut de art. 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

Recurenții au menționat că, în cadrul ședinței de judecată din 27 aprilie 2010 reprezentantul Primăriei a prezentat o cerere privind recunoașterea acțiunii depuse de Iulia Șendrea-Bogdan, Profira Bolgarina, Lidia Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Victor Catrecico împotriva Primăriei mun. Chișinău, privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra spațiului locativ ocupat.

Recurenții au invocat că, cererea de recunoaștere a acțiunii formulată de către autoritate nu afectează interesele statului sau ale societății, în măsura în care ea este prevăzută de lege și în măsura în care recunoașterea dreptului la proprietate asupra spațiului locativ ocupat în condițiile speței constituie unica măsură legală posibilă, într-o societate democratică în vederea protejării dreptului la proprietate al acestora asupra spațiului locativ ocupat.

Totodată, recurenții au indicat că, decizia Consiliului municipal Chișinău privind evacuarea lor, poartă un caracter nejustificat, or aceștia locuiesc în apartamentele repartizate lor mai mult de 10 ani, componența lor familială s-a schimbat esențial din anul 1999 până în prezent, sunt într-o situație materială precară, dar dispun de dreptul la un nivel de trai decent, iar acțiunea de evacuare este înaintată în afara termenului de prescripție de 3 ani de zile, care urmează a fi calculat de la data instalării în spațiul locativ litigios.

Recurenții au invocat că, la momentul obținerii calității de membri ai CCL, aceștia au achitat integral cotele sale sociale, însă nu au dobândit drepturile sale care au apărut în urma executării obligațiilor sale față de CCL. Astfel, deoarece au depus cota-parte deplină pentru apartamentul pus la dispoziția lor spre folosință, au dobândit dreptul de proprietate asupra acestor apartamente, în anul 1999.

Recurenții au menționat că, deciziile judecătorești la care fac trimitere intimații, au fost emise în lipsa pretenției recurenților cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate. Astfel că, instanțele judecătorești s-au ghidat de prezumția că, autoritatea publică este proprietar.

Recurenții au invocat că, prin emiterea încheierii de încetare a procesului, persoanele interesate nu au pierdut dreptul de a obține un spațiu locativ, acest drept urmând a fi solicitat și în continuare de la autoritatea publică locală.

La data de 28 iunie 2018, în adresa părților din litigiu, a fost expediată copia recursurilor declarate de către Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu, și de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă pînă la examinarea recursului, părțile menționate supra, nu au depus referințe, prin care să-și expună opinia asupra cererilor de recurs depuse de către recurenți.

Iar, la 02 august 2018, Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă au depus referință la recursul declarat de Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu, prin care au solicitat declararea inadmisibilității cererii de recurs depuse de Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu.

Prin încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de către Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu și de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost considerate admisibile.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu și de Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă urmează a fi admise, se casează decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catrecico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu -Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartiție și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele motivele.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, la 25 decembrie 2008, Victor Catreco, Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Profira Bolgarina și Iulia Bogdan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

La 04 iulie 2012, Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu - Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartiție și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 14 ianuarie 2015 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca fiind neîntemeiată, acțiunea înaintată de Victor Catreco, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate. S-a respins, ca fiind depusă tardiv, acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartiție. S-a respins ca fiind neîntemeiată, acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor de recunoaștere a dreptului la spațiul locativ asupra bunurilor imobile, de evacuare a persoanelor din locuințe repartizate și repararea prejudiciului moral.

Iar, prin decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan, Ana Guzun,

Irina Popescu, Victor Catrecico și de Iulia Doica, Olesea Cujbă, Nina Șevciuc, Inga Varticovschi și Liliana Russu și s-a menținut hotărârea din 14 ianuarie 2015 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Colegiul relevă că, acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartiție, urmează a fi examinată prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000.

Instanța de recurs relevă că, la 04 iulie 2012, Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu -Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartiție și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 28 octombrie 2013 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău s-a scos de pe rol acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartiție (f.d.180-181 vol. IV).

La 05 noiembrie 2013, Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc - Cavcaliuc a depus cerere prealabilă în adresa Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, prin care au solicitat eliberarea ordinelor de repartiție a apartamentelor, după cum urmează: Iuliei Doica pentru apartamentul 72 din str. Xxx, mun. Chișinău, Irinei Slovineanu pentru apartamentul 61 din str. Xxx, mun. Chișinău și Ninei Șevciuc - Cavcaliuc pentru apartamentul 69 din str. Xxx, mun. Chișinău și evacuarea persoanelor din aceste apartamente, conform deciziei nr.

62/35 din data de 26 decembrie 2006 a Consiliului municipal Chișinău (f.d.183-184 vol. IV).

Prin răspunsul nr. D-2094 din 11 decembrie 2013 a Direcției Generale Locativ – Comunale și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, au fost refuzate solicitările înaintate de Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc – Cavcaliuc prin cererea prealabilă din 05 noiembrie 2013, din motiv că, în prezent încăperile de locuit solicitate nu sunt libere (f.d.185-186 vol. IV).

Instanța de recurs relevă că, prin hotărârea din 14 ianuarie 2015 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, menținută prin decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, ca fiind depusă tardiv, acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartiție.

În consolidarea soluției enunțate supra, instanțele ierarhic inferioare au menționat că, Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc au depus cererea prealabilă la data de 05 noiembrie 2013, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 04 iulie 2012, care a fost scoasă de pe rol, iar ulterior s-au adresat repetat cu aceeași acțiune, circumstanța care denotă faptul că, cererea de chemare în judecată a fost înaintată tardiv, iar reclamanții nu au solicitat repunerea în termen (f.d.19 verso și f.d.88 vol. VI).

Instanța de recurs, analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au dispus respingerea acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartiție, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art. 14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Iar, conform art. 17 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Astfel, în interpretare corectă a prevederilor legale enunțate este de înțeles că, termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ curge, fie de la data comunicării răspunsului la cererea prealabilă, fie de la data expirării termenului de 30 de zile în care autoritățile indicate erau obligate să examineze cererea prealabilă.

Colegiul relevă că, instanțele ierarhic inferioare au menționat că, Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc au depus cererea de chemare în judecată la data de 04 iulie 2012, care a fost scoasă de pe rol, iar ulterior s-au adresat repetat cu aceeași acțiune, circumstanța care denotă faptul că, cererea de chemare în judecată a fost înaintată tardiv, însă nu au indicat data depunerii repetate a acțiunii, după respectarea procedurii prealabile.

Instanța de recurs indică că, termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ, de 30 de zile, pentru Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc curge de la data comunicării răspunsului la cererea prealabilă, însă la materialele cauzei lipsesc date despre data depunerii repetate a acțiunii, după respectarea procedurii prealabile.

Colegiul relevă că, în procesul verbal al ședinței de judecată a primei instanțe lipsește orice mențiune cu privire la depunerea repetată a acțiunii înaintate de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartitie, fapt ce face imposibilă verificarea legalității soluțiilor instanțelor inferioare.

De asemenea, deși recurențele Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc au menționat că, răspunsul din 11 decembrie 2013 a Direcției Generale Locativ – Comunale și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, a fost contestat în instanță la 17 decembrie 2013, instanța de recurs indică că, este în imposibilitate de a verifica acest argument.

Or, conform materialelor dosarului, în litigiul dedus judecătii, lipsește procesul verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 17 decembrie 2013, deși este anexată recipisa prin care părțile au fost înștiințate despre ședința de judecată stabilită pentru 17 decembrie 2013, ora 13.00 (f.d.178 vol. IV).

Mai mult, lipsește procesul verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din data de 28 octombrie 2013, deși există încheierea din 28 octombrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău prin care s-a scos de pe rol acțiunea înaintată de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului mun.Chișinău, Primăriei mun.Chișinău, Iulia Șendrea-Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîțlan, Ion Gîțlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu-Nirca, Eugenia Nirca, în partea pretențiilor cu privire la obligarea eliberării ordinelor de repartitie (f.d.180-181 vol. IV).

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. e) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată.

Iar, în conformitate cu art. 432 alin. (5) lit. e) Cod de procedură civilă, temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Instanța de recurs, reține că, prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acțiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil la admiterea acțiunii, dreptul la apărare pe calea acțiunii civile, dreptul la acțiune. Expirarea prescripției extinctive nu duce la încetarea dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărarea pe calea acțiunii civile.

Astfel, instanța de recurs reiterează că, prin răspunsul nr. D-2094 din data de 11 decembrie 2013 a Direcției Generale Locativ – Comunale și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, solicitările înaintate de Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc – Cavcaliuc prin cererea prealabilă din 05 noiembrie 2013, au fost refuzate, din motiv că, în prezent încăperile de locuit solicitate nu sunt libere, fapt ce face imposibilă eliberarea ordinelor de repartiție, însă Direcția Generală Locativ – Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău va putea reveni la examinarea problemei privind eliberarea ordinelor de repartiție, după finalizarea prezentului litigiu și pronunțarea hotărârii definitive și irevocabile (f.d.185-186 vol. IV).

În aceste circumstanțe, Colegiul menționează că, instanțele ierarhic inferioare trebuie să țină cont de faptul că, instanța de contencios administrativ nu poate respinge acțiunea, ca fiind tardivă, din motivul omiterii contestării actului la autoritatea emitentă, în termenul prevăzut de art. 14 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în cazul în care autoritatea emitentă a examinat fondul cererii prelabile.

Or, în litigiul dedus judecării, Colegiul indică că, cererea prealabilă din data de 05 noiembrie 2013 înaintată de Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc – Cavcaliuc, a fost respinsă de Direcția Generală Locativ – Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, din motivul că, încăperile de locuit solicitate nu sunt libere, dar nu din cauza omiterii termenului de adresare la autoritatea publică locală.

Mai mult, instanța de recurs reiterează că, conform art. 17 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Instanța de recurs reține că, recurentele Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc – Cavcaliuc au menționat că, instanțele ierarhic inferioare eronat au indicat că, termenul de adresare în instanță curge din momentul înaintării acțiunii la data de 04 iulie 2012, or, răspunsul din 11 decembrie 2013 acestea l-au contestat în instanța de judecată la 17 decembrie 2013.

Însă, Colegiul reiterează că, este în imposibilitate de a verifica acest argument, or, conform materialelor dosarului, în litigiul dedus judecării, lipsește procesul verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 17 decembrie 2013, deși este anexată recipisa prin care părțile au fost înștiințate despre ședința de judecată stabilită pentru 17 decembrie 2013, ora 13.00 (f.d.178 vol. IV).

Respectiv, Colegiul relevă că, instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit data exactă, când Iulia Doica, Irina Slovineanu și Nina Șevciuc – Cavcaliuc au contestat în instanța de judecată răspunsul din 11 decembrie 2013, fapt ce face imposibilă stabilirea tardivității contestării acestui răspuns în instanță.

Instanța de recurs menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din data de 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Astfel, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel nu conține o apreciere convingătoare a tuturor motivelor indicate în cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catrecico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și în cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popsescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu -Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartitie și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral, ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns. Respectiv, instanța de recurs este în imposibilitate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursurile declarate de către Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu și de Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă, se casează decizia din data de 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catrecico, Profira Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popsescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu -Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartitie și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecării.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Iulia Doica, Nina Șevciuc, Olesea Cujbă, Inga Varticovschi, Liliana Russu, reprezentate de avocatul Alexandru Panaghiu și de Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Ana Guzun, Irina Popescu, Iulia Bogdan, Victor Catrecico, reprezentați de avocatul Vitalie Zamă

Se casează decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Catrecico, Profira

Bolgarina, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Lidia Rusu, Iulia Șendrea-Bogdan împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de intervenienții principali Iulia Doica, Irina Slovineanu, Nina Șevciuc împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Iulia Șendrea -Bogdan, Constantin Bogdan, Profira Bolgarina, Ghenadie Bolgarin, Irina Popsescu-Bolgarina, Lidia Rusu, Gheorghe Rusu, Veronica Rusu, Dumitru Rusu, Ana Guzun, Maria Gîtlan, Ion Gîtlan, Maria Nadraciuc, Ștefan Nadraciuc, Olga Nadraciuc, Taras Nadraciuc, Maria Popescu - Nirca, Eugenia Nirca cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, asupra bunurilor imobile, obligarea eliberării ordinelor de repartitie și evacuarea persoanelor din locuințele repartizate, precum și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Nina Vascan